

ankrad

TROSA FÖRSAMLING

Svenska
kyrkan

Nr 2/2024

Från osynlighet till synlighet

I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. Det fanns i begynnelsen hos Gud. Allt blev till genom det, och utan det blev ingenting till av allt som finns till. I Ordet var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det. (Johannes Evangelium 1:1- 5)

Ett av kyrkans många men viktiga uppdrag är att föra det osynliga in i synligheten. Konst, kultur, arkitektur, utbildning, litteratur, sjukvård, kärlek, Guds ord, musik, poesi, tro och hopp bara för att räkna upp några av de områden där processen från osynlighet till synlighet är bärande och har varit det genom årtusenden.

Vi möter det dagligen i vår verksamhet där ord kläds i handling och får konkret mening i mötet med människor. Inte minst i våra olika gudstjänster, verksamheter, förrättningar det vill säga begravningar, dop och vigslar, musikgudstjänster/konserter där möter vi detta på många olika sätt. Osynligheten blir till ljus och liv. Hur många har inte gått hem efter en upplevelse i heligt rum som blivit till konkret liv och ljus i livet. Känslan av att där finns hopp och ljus i mörkret, det mörker som ständigt tycks vara så pressande närvarande.

Kraften i orden kan aldrig underskattas. Ett förfluget ord kan göra oändlig skada och går inte att ta tillbaka hur som helst. (Bara det förlåtande ordet kan göra något här.) De allra flesta av oss har upplevt detta i skolan, kompisgänget, i föreningslivet, arbetsplatsen eller i familjen. Sårande, mobbade, kränkande ord som fyller ljuset med mörker och kan skada en människa för livet. Manipulerande ord och lögner som splittrar och trasar sönder relationer och som skrämmar människor till tystnad. Propaganda, hjärntvätt och hotande ord som tyranner använder för att sätta igång och driva sina krig.

Historien är full av dessa exempel där missriktade och missbrukade ord skapar ett förflugenhetens karga landskap där ingenting växer. Här har vi gränslandet mellan gott och ont gott. Det som bygger upp och det som river ner. Det onda i till-

varon kan aldrig skapa något eget utan bara pervertera och riva ner det som redan är skapat. Det goda kan ur meningslöshetens djup skapa mening och något nytt. Det finns ett uttryck som säger att det finns en mening med allt som sker. Det tror jag är en missriktad lögn för att mildra det faktum att meningslösheten finns och att det meningslösa drabbar oss människor och våra liv. Meningslösheten är avsaknad av liv och ljus. Är avsaknad av Ordet med stor bokstav. Det Ord som kan skapa liv och mening ur den mörkaste meningslöshet.

Det meningslösa få en mening om vi vänder oss till Ordet med bön om att liv och ljus åter kan få komma till oss. Då kan vi hitta ut ur vår meningslösa vilsenhet och få kraft att hantera det som vi trodde var hopplöst. Då kan ur klippan strömma vatten och den karga förflugenhetens öken frambringa manna och tillsammans ger de liv och framtid för oss på vår fortsatta vandring.

Vi fortsätter på den vägen i våra förmödras och förfäders spår i Trosa församling. De som gick före oss och har lämnat ett väldigt arv

av konst, arkitektur, musik, litteratur och gudstjänstliv till oss att fortsätta att förvalta och utveckla. De skapade allt detta för att de trodde på Ordet och såg kraften i det. Trots relativt låg medelinkomst har vi bara i vår kommun tre medeltida kyrkor samt en 1700-tals kyrka byggda till Ordets ära. Det är inte illa när man betänker hur svårt det kan vara att bygga gemensamma byggnader med den kvaliteten i dagens samhälle. Med detta för ögonen tar vi nu nästa steg i vårt projekt att bygga Trosa nya församlingshem.

Ett hem för alla som kan erbjuda meningsfullhet för vår kommuns invånare på många olika sätt. Efter dryga tjugo års stötande och blötande är vi nu äntligen framme för beslut i fullmäktige. Hur skall det fylla ditt liv med mening och framtid? Då får du komma med och se! Välkommen på den resan. Ha en meningsfull sommarvila efter denna långa vinter och må solen gå dig till mötes. Vi ses på alla våra fina sommaraktiviteter där våra konstnärer och musiker fyller våra kyrkor med ljus och meningsfullt liv.

Ulf Johansson
KH

Kyrkobyggnadens historia

Trosa stadskyrkas historia

Trosa stad omnämns tidigast 1383. Staden låg då strax söder om nuvarande Trosa landskyrka, som man passerar om man kommer från E4. På grund av landhöjningen flyttades staden senare längre ut mot kusten.

Det nya Trosa fick stadsprivilegier 1610, men redan tidigare hade det funnits en kyrka här. Kyrkan hade troligen formen av ett fiskarekapell och ansågs sannolikt otillräcklig när staden fått sina privilegier och blivit ett eget pastorat. En timmerkyrka med ett vapenhus på sydvästra väggen byggdes omkring 1614. Det bestod av ett långhus (19 m långt och 9 m brett) samt ett kor (7m x 7 m). Kyrkan var inte särskilt välbyggd och redan efter ett antal decennier behövde den ersättas av en ny kyrka.

En ny stenkyrka stod klar 1710 och invigdes 1711. På 1750-talet tillkom sakristian och 1895 ersattes spåntaket med plåt. Den senaste restaureringen var utvändig och genomfördes 1978, men förändrade ingenting i själva kyrkorummet. Från början hade kyrkan ett stampat jordgolv, men 1751 täcktes det med gravstenar som tidigare legat på kyrkogården. Det nuvarande stengolvet är från 1981.

Altaruppsatsen och predikstolen skänktes 1711 av Nils Bielke till Gäddeholm och hans maka Eva Horn. Familjen Bielke hade en egen ingång till kyrkan, den så kallade Greveporten. Den låg på norrsidan mitt emot söderporten som fortfarande finns kvar. På söderväggen sitter ett litet medeltida altarskåp. Det är ett svenskt arbete från 1400-talets senare hälft och är kvar från den gamla stadskyrkan. Ursprungligen kan det ha tillhört det gamla

fiskarekapellet.

Bänkinredningen är från 1945, men efterbildar 1700-talets inredning. Orgelläktaren från 1764 målades av Johan Tecktonius 1832, samtidigt som han målade predikstolen. Orgeln har 24 stämmor och byggdes av Åkerman & Lund 1969. Nummertavlorna är från 1880-talet och krönta med en Sörmlandsgrip. Ovanför sakristieingången hänger ett motivskepp från 1700-talet. Där hänger också ett krucifix utfört 1977 av Tomas Almberg.

Text: *Trosa församling*. Foto: *Rebecka Olsson*.

Vagnhärad kyrkas historia

Där huvudlandsvägen mellan Stockholm och Nyköping skar vattenvägen mellan Mälaren och Östersjön låg i gamla tider kungsgården Husby och på dess marker byggdes Vagnhärad kyrka. Det finns inga spår efter någon 1100-talskyrka, utan den kyrka som i dag står i Vagnhärad har sina äldsta delar från slutet av 1200-talet.

Vid medeltidens slut vet vi att kyrktornet hade en spetsig träspira och att det låg ett vapenhus i anslutning till långhuset på södersidan. Även sakristian måste ha funnits då, sannolikt är den som de flesta andra sörmländska sakristior byggd på 1300-talet. Tornet och valven inne i kyrkan kom troligen till under mitten av 1400-talet, efter förebild från Strängnäs domkyrka. 1818 blev tornspiran "av ett ovanligt häftigt och starkt stormväder

nedslagit", täcktes tornet provisoriskt och 1835 uppfördes den nuvarande tornhuvu efter ritningar av J W Gerss.

Samtidigt gjordes en genomgripande renovering av kyrkans inre. Enhetliga fönster togs upp även på den tidigare fönsterlösa norrsidan, alla gamla inventarier togs bort, kyrkan vitkalkades, det gamla vapenhuset revs, ett fönster ordnades där den gamla ingången funnits och en ny dörr togs upp i tornets västvägg. Sedan dess har tornets bottenvåning tjänat som vapenhus. Efter denna ombyggnad har ingenting väsentligt skett med själva kyrkobyggnaden.

Kyrkan restaurerades på nytt 1927, och då kom de gamla inventarierna fram igen. Altarprydnaden skänktes 1715 av assessor Arvid Hägerflycht, vars familjegrav finns söder om kyrkan. Reliefen i altarprydnaden visar Jesu bön i Getsemane, den senare tillkomna tavlan Uppståndelsen och de båda gestalterna på var sida föreställer troligen Hoppet och Tron. Triumfkrucifixet hänger nu på sin gamla plats och gjordes troligen till den valvbyggda kyrkans invigning vid slutet av 1400-talet. På kyrkans sydvägg finns en Mariaskulptur från 1400-talet och strax bredvid ett manligt helgon, sannolikt St Erik. Över sakristiedörren finns ett altarskåp från 1400-talet.

Predikstolen donerades till kyrkan 1637, och har nu återigen (sedan 1927) de fyra evangelisterna och Paulus i sina nischer. Bänkinredningen är från storrenoveringen 1835. Läktaren är från 1838 och byggdes för att hysa kyrkans första orgel, införskaffad av Nils Henrik Hägerflycht till hans bröllop då. 1873 skaffades ett nytt orgelverk till denna om sex stämmor. Detta restaurerades och kompletterades 1947 och 1991.

Text: *Trosa församling*. Foto: *Rebecka Olsson*.

Kyrkogårdsförvaltningen

Begravningsverksamheten är en samhällsuppgift

Inom Trosa församling så är det Svenska kyrkan som ansvarar för begravningsverksamheten. I detta ansvar ingår att tillhandahålla gravplatser, att sköta och underhålla kyrkogårdar samt att utföra gravsättningar. För att utföra dessa samhällsuppgifter får Svenska kyrkan ta ut en avgift, den så kallade begravningsavgiften. Avgiften betalar du oavsett om du är medlem i Svenska kyrkan eller ej.

Välja gravskick

Situationen när någon anhörig avlider kan vara mycket tung men det är viktigt att inte ha för bråttom, tänk igenom beslutet i lugn och ro eftersom gravsättningen är definitiv. Församlingen erbjuder kistgravar, urngravar, gravsättning i minneslund, askgravlund och askgravplats. Enligt Skatteverket ska kremering eller gravsättning av en avliden person ske inom en månad från dödsfallet. Efter kremering skall askan gravsättas inom ett år.

Vad får du för din begravningsavgift?

- * Gravplats eller motsvarande på allmän begravningsplats under 25 år.
- * Gravsättning inklusive gravöppning, återfyllning och iordningsställande av en öppnad grav.
- * Transporter från det att vi övertagit ansvaret för stoftet till dess att gravsättning har skett, med undantag av transport för gravsättning på annan ort.
- * Kremering
- * Lokal för förvaring och visning av stoftet.
- * Lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler.
- * Skötsel av kyrkogårdens allmänna ytor, vård och underhåll av kulturhistoriskt värdefulla gravvårdar.
- * Begravningsavgiften täcker många av de kostnader som uppstår vid gravsättning, men inte alla.

Vad du själv får betala

- * Kista och svepning.
- * Kistdekoration.
- * Annonsering.
- * Transport av kista från hem/sjukhus till bisättningslokal.
- * Urna.
- * Minnesstund.
- * Gravsten.
- * Skötsel av graven.
- * Underhåll av gravvården så att den är säker.

Vi söker nya gravrättsinnehavare

Trosa församling har startat ett arbete med att gå igenom församlingens gravböcker, där vi saknar en del gravrättsinnehavare. Vi skickar nu ut brev till de gravar där vi söker gravrättsinnehavare.

Har du fått ett brev hem så behöver du:
-fylla i ny gravrättsinnehavare eller
-fylla i att ingen vill ta över graven
Vänligen skicka tillbaka blanketten till oss med ditt svar.
Vi ber om ursäkt för detta, men hoppas på förståelse och ett svar tillbaka.

Text: *Gunilla Karlsson, kyrkogårdschef*.

Konstutställning

Sankt Annas kapell, invid Trosa landskyrka
Fredag–söndag klockan 10.00–15.00 under vecka 25–32

Vecka 25 21–23 juni

Gudrun Anestrand

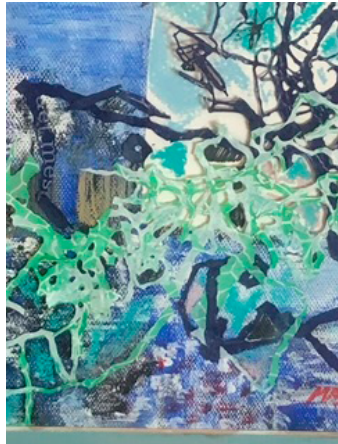
Gudrun är född 1943 och arbetat inom sjukvården. På fritiden skapar hon bilder i olika tekniker inspirerade av naturen främst i akvarell och bildväv. Hon har deltagit i samlingsutställningar.

Vecka 26 28–30 juni

Gullbritt Olsson

Gullbritt är sörmlänning från början och efter turer runt om både på västkusten, östkusten och utomlands bor hon nu i Trosa sedan 1997. Gullbritt är utbildad på konstfack i Stockholm (fyraårig utbildning som bildlärare) och specialinriktad ettårig utbildning för bildlärare från Rudolf Steiner seminariet i Järna. Under hennes yrkesverksamhet har hon även gått konstinriktade kurser.

Monica Bergfeldts

Monica har ägnat sig sedan ett trettio-tal år åt konst. Monica målar mest i akryl och olja och gör dessutom ett och annat collage och har också haft egna målarkurser. Färgen är en central del i bilderna och startas ofta med färgstreck och olika färgvalörer tills Monica hittar vad hon vill uttrycka. Monica är utbildad av olika privatlärare och har ställt ut i många, skiftande miljöer.

Vecka 27 5–7 juli

Danuta Janina Standberg

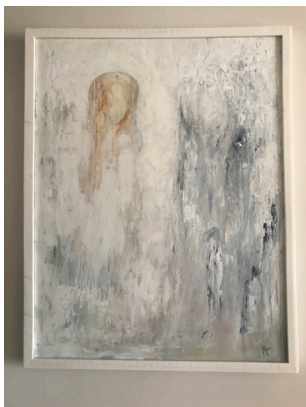
Under årens lopp har Danuta utforskat det kreativa måleriet – främst inspirerad av djurens och blommornas värld. Akvarell och tusch/promarkes är mina favoritmetoder. Hon har varit elev hos Martin Sjöberg (Stockholm), Cecilia Widenflycht (Mariefred) samt hos Nyköpingskonstnären Håkan Groop. Danuta har ställt ut på Galleri Svea i Stockholm, på Trosa Å café (2018), på samlingsutställningar med Trosa Ateljén, Pensionärernas Hus, under Konstens vecka och under Konsttriangeln.

Hélène Sturzenbecker, "Pärle-Mor" Hélène har som hobby att designa och tillverka smycken med pärlor, Ibland blandat med halvådelsten och kristall.

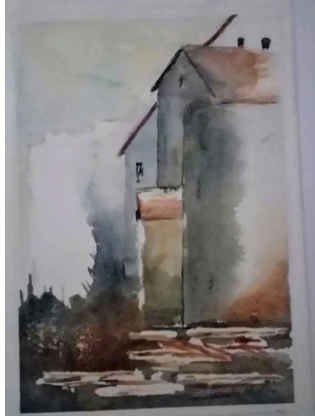
Instagram: parlemorsmycken

Vecka 28 12–14 juli

Gunilla Rönström

Gunilla bor i Trosa och målar i akvarell och på senare år har det också blivit akvarell collage.

Monica Loqvist

Monica bor i Trosa och målar både akryl och akvarell. Bilden som visas är en akrylmålning.

Vecka 29 19–21 juli

Bengt-Erik Bengtsson

Bengt-Erik är född i Sundsvall 1945, men Trosabo sedan 50 år tillbaka. Bengt-Erik är alltså vad man kallar autodidakt, alltså självlärd och han lär sig fortfarande. Han började på Trosa Rådstuga 1986 och har sedan dess fortsatt med utställningar ensam eller med andra, och även några gånger utomlands. Motivvalet i hans måleri (främst akryl och akvarell) är uteslutande hämtat från naturen, vilket även gäller råmateriale till hans träskulpturer som Bengt-Erik hittar i form av död ved i naturen och som drivved. Återvunnet metallskrot och diverse byggavfall kommer också till användning ibland.

Malin Berg

Malin bor tillsammans med sin man och tre döttrar i Trosa och har arbetat med keramik sedan 2016 med en tvåårig keramikutbildning på folkhögskola som grund. Malins verkstad är hemma där det tillverkas

både bruksgods och konstföremål i stengods och porslin. Exempel på keramik är: ägg, stora fat, vaser och skulpturer av olika djur. Instagram Malin.Berg.ceramics Facebook Malin Berg ceramics

Vecka 30 26–28 juli

Annica Ewermo

Annica målar intuitivt direkt från hjärtat och skapar färgglad konst med inspiration från livet. Hon lägger gärna in små citat i sina målningar och varje målning kommer med ett budskap. Annica har sin ateljé i Vaghärad och är medlem i Svenska Konstnärsförbundet. Instagram: annicaewermo Hemsida: <https://www.konst.se/annicaewermo>

Laura Rapp

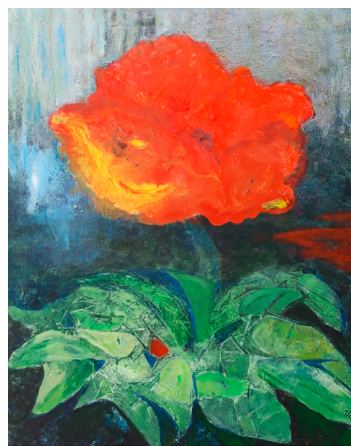
Laura är en skulptör, uppvuxen och verksam i Södermanland. Hon är utbildad inom keramik och måleri på Vårdinge folkhögskola. Just nu studerar hon till designmodellör på Formakademin i Lidköping. I hennes skapande sker ett möte mellan andligheten och naturens element. Med ett brinnande intresse för utveckling och kunskap så är hon alltid på upptäcksfärd någonstans i såväl sitt konstnärliga skapande som i sin inre resa.

Vecka 31 2–4 augusti

Ulla Clausén

Ullas inspiration och intryck hämtas från naturen. Att vistas ute i naturen ger henne lugn och glädje, men också mycket energi och skaparlust. Ulla älskar träd och stenar, men också blommor och blad, vilket nog märks i hennes målningar, som är i både akvarell och akryl, och ofta i klara starka färger. Hennes måleriet tog fart efter ettårig utbildning på folkhögskola 2008 och därefter har hon deltagit i ett tjugotal konstutställningar, både egna och samlingsutställningar.

Britt-Marie Johansson

Britt-Marie bor i Trosa kommun, sedan 50 år tillbaka. Hon har provat de flesta tekniker men favoriten är olja och då gärna på stor duk. Utöver att måla tavlor så har hon även illustrerat en barnbok. Hon har haft utställningar på Solberga Gärd, Galleriet, digitalt på Facebook under pandemin och på plats under konstens vecka i Trosa. Året 2022 vann Britt-Marie omröstningen om den populäraste tavlan av både barn och vuxna.

Vecka 32 9–11 augusti

Anders Pemer

Anders föredrar att måla i olja och att teckna. Han har tidigare studerat oljemålning och kroki för den irländske konstnären Antony O'Carroll och har på äldre dagar fått möjlighet att ägna mer tid åt sin hobby. Anders har medverkat i de jurybedömda utställningarna vid Konstens vecka under flera år.

Margareta Pemer

Margareta är autodidakt skulptör och gör små figurer i stengodslera. Hon har tidigare deltagit på Konstens vecka i Trosa, Konsttriangeln Trosa, Konstföreningen Sista Styverns Ateljé, Stockholm, Höst Salongen Galleri Zebra, Södertälje, Ljusterö Konsthall, Ullsta Galleri och konstpromenad Instagram: margaretapemer

Konstutställningen i S:t Annas kapell är ett samarbete mellan Trosa församling och Trosabygdens konstförening.

Trosa landskyrkas historia

På medeltiden låg Trosa stad strax söder om kyrkan utmed ån, men med landhöjningen flyttade Trosaborna, som ju levde av fisket, sin stad närmare havet och staden reducerades på 1500-talet till Trosa by. I den gamla Trosa stad lär ha funnits en träkyrka, vars grund fanns kvar ganska länge. Den är nu bortplöjd och inga spår finns kvar.

Strax norr om sin stad byggde de gamla Trosaborna på 1200-talet sin stenkyrka, den som vi idag kallar Trosa lands kyrka. Från början bestod kyrkan av ett rektangulärt kyrkorum, detsamma som idag. Inga uppgifter finns om när sakristian eller tornet byggdes, men det är ganska säkert att sakristian byggdes på 1300-talet, när de flesta sörmländska kyrkor försågs med sådana och att tornet byggdes vid mitten av 1400-talet, när Strängnäs domkyrka försetts med ett mäktigt torn. Tornen skulle tjäna som försvarstorn, och tornet är nederst byggt av gråsten och högre upp av medeltida stortegel, kanske just i samband med att staden 1445 härjades av Erik av Pommern. Johan Peringskiöld, som 1685 gjorde en teckning av kyrkan, har avbildat ett vapenhus längst till väster på sydväggen och

mot tornväggen en mindre tillbyggnad som möjligen kan vara ett benhus.

Under 1400-talet ställdes tre stycken valv in i kyrkan och ett i tornet, och de valven gjorde stor nytta den dag 1773 någon sköt efter en skata och satte hela kyrktaket och tornspiran i brand. Kyrkbyggnaden och de omkringliggande byggnaderna räddades tack vare hjälp från greve Bielkes gods Thureholm, men klockorna smälte och det gamla Gäddekas gravkoret förstördes totalt. Även så det lilla helgonkapellet, S:t Annas kapell, som finns på norrsidan i direkt anslutning till kyrkan. Det byggdes troligen redan på 1420-talet, samtidigt som kyrkans bevarade Anna-bild (finns vid ingången till kapellet) skulpterades, och omtalas i ett par handlingar från 1500-talets början. Anna var enligt legenden jungfru Marias mor.

Efter branden 1773 behövde kyrkan byggas om. Valven hade klarat sig bra, men taken var totalförstörda. Nu blev tornet högre och fick en riktig spira, vapenhuset revs och sydingången murades om till fönster och en ny ingång öppnades i tornets västvägg och alla fönster högs upp i samma storlek. De smälta klockorna ersattes med nya. Den större bär en inskrift om att den gjutits 1773 "med tillhjälp av i gruset upphämtade kvarlevor", och den yngre göts 1680 för Huddinge församling, som sålde den 1838 för att i stället kunna köpa orgel.

Kyrkobyggnaden ser i dag likadan ut som den gjorde efter den ombyggnaden. De 1600-tals målningar som idag finns på väggarna fanns även före branden, men eftersom de skadades, kalkades de över och togs fram igen vid renoveringen under 1930-talet. Altaret ser idag återigen ut som på medeltiden, Altartavlan är gjord i Nederländerna under 1500-talet och har ett Golgatamotiv. På dörrarna syns Himmelsfärden och Yttersta dömen. Predikstolen är en gåva från församlingen till dess kyrka och beställdes i Stockholm, troligen av bildhuggarmästaren Daniel Kortz. Dopfunten är ett gotländskt arbete från stenkyrkans allra äldsta tid gjort av en mästare Sigrif. Triumfkrucifixet i bågen mellan kor och långhus är från mitten av 1200-talet. Orgelläktaren är inbyggd i tornet. Sin första orgel fick kyrkan först 1853 och den hade då 8 stämmor. Bänkarna är inbyggda på 1700-talet.

Text: Trosa församling. Foto: Rebecca Olsson.

Västerljungs kyrkas historia

Västerljungs kyrkas äldsta del är från 1100-talet. Det är den del man först kommer till när man kommer in i kyrkorummet. Under 1300-talet byggdes kyrkorummet ut till sin nuvarande storlek, och under 1400-talet tillkom så sakristian och tornbyggnaden.

Kyrkan brandhärjades av ryska friskaror 1719 och alla kyrkans äldre handlingar försvann i den branden. Kvar finns dock en teckning från 1685 av antikvarien Johan Peringskiöld, som visar vapenhuset (sannolikt tillbyggt under 1400-talet) och som då låg vid sydväggen med entrén vid det bäre södra kyrkfönstret.

Den nuvarande entrén till kyrkan öppnades under 1700-talet och i början på 1800-talet revs det gamla vapenhuset. Första gången vi vet om att kyrkan brunnit, är genom en rapport från 1595, som får hertig Karl (Karl IX) att utlova hjälp till kyrkans återuppbyggande. I början på 1680 slog blixten ner och klockorna rasade genom tornet. Kyrkan byggdes upp igen, men så kom då ryssarna och så fanns bara kyrkväggarna kvar. Med hjälp av stor offervilja i bygden, rikskollekter och varjehanda gåvor byggdes kyrkan upp ännu en gång.

Detta har medfört att kyrkan trots allt har en skatt av gamla föremål. Altarskåpet, byggt i Lübeck mot slutet av 1400-talet, är en gåva från Ösmo församling på Södertörn, en predikstol kom från Trosa stads kyrka, men är dock numera ersatt med en ny, tillverkad efter ritning av Axel Armfelt från 1834.

Efter ryssbranden 1719, då klockorna än en gång rasat genom tornet, placerades de för säkerhets skull i ett torn vid sidan av kyrkan, men hängdes 1768 tillbaka i kyrktornet. Båda klockorna är gjutna hos "gelbmästare Gerhard Meyers enkia", den största klockan 1721, med en latinsk inskription

om ryssarnas härjningar och den mindre 1768. 1889 byggdes kyrkan och tornet om till den form de har idag. Kyrkan restaurerades grundligt 1954, då nya bänkar och altartaren nybyggdes och en ny orgel med 15 stämmor installerades.

Söder om kyrkan står en runsten, som placerades där vid restaureringen 1954. Den hade då hittats inmurad i tornväggen. Texten lyder: Hunnäv reste åt Germar fader sin. Han är ändad i Tjust. Skamhals högg runor dessa.

Nordostpassagens upptäckare Nils Adolf Erik Nordenskiöld och hans ättlingar ligger begravda på kyrkogården norr om kyrkan, och norr om kyrkan men utanför kyrkogården ligger det Hallwylska gravmonumentet, där riksgreven Walter von Hallwyl och hans maka Wilhelmina ligger begravda.

Text: Trosa församling. Foto: Rebecka Olsson.

Fastighet och kulturarv

Värmepump i Västerljung

Trosa församling har under långt tid haft direktverkande el i Västerljungs kyrka som inte varit lönsamt att värma upp kyrkan med. Vi har enegieffektiviserat Västerljungs kyrka genom att byta ut direktverkande el som uppvärmning till en värmepump. Kostnaden för uppvärmning av kyrkan har genom effektiviseringen minskat med nästan hälften av uppvärmningen. Utöver uppvärmningen så har det grävts ur från stuprören längre ut på marken så att vatten som kommer rinner längre bort från fasaden.

Kyrkogårdsmurar, grindar och grindstolpar

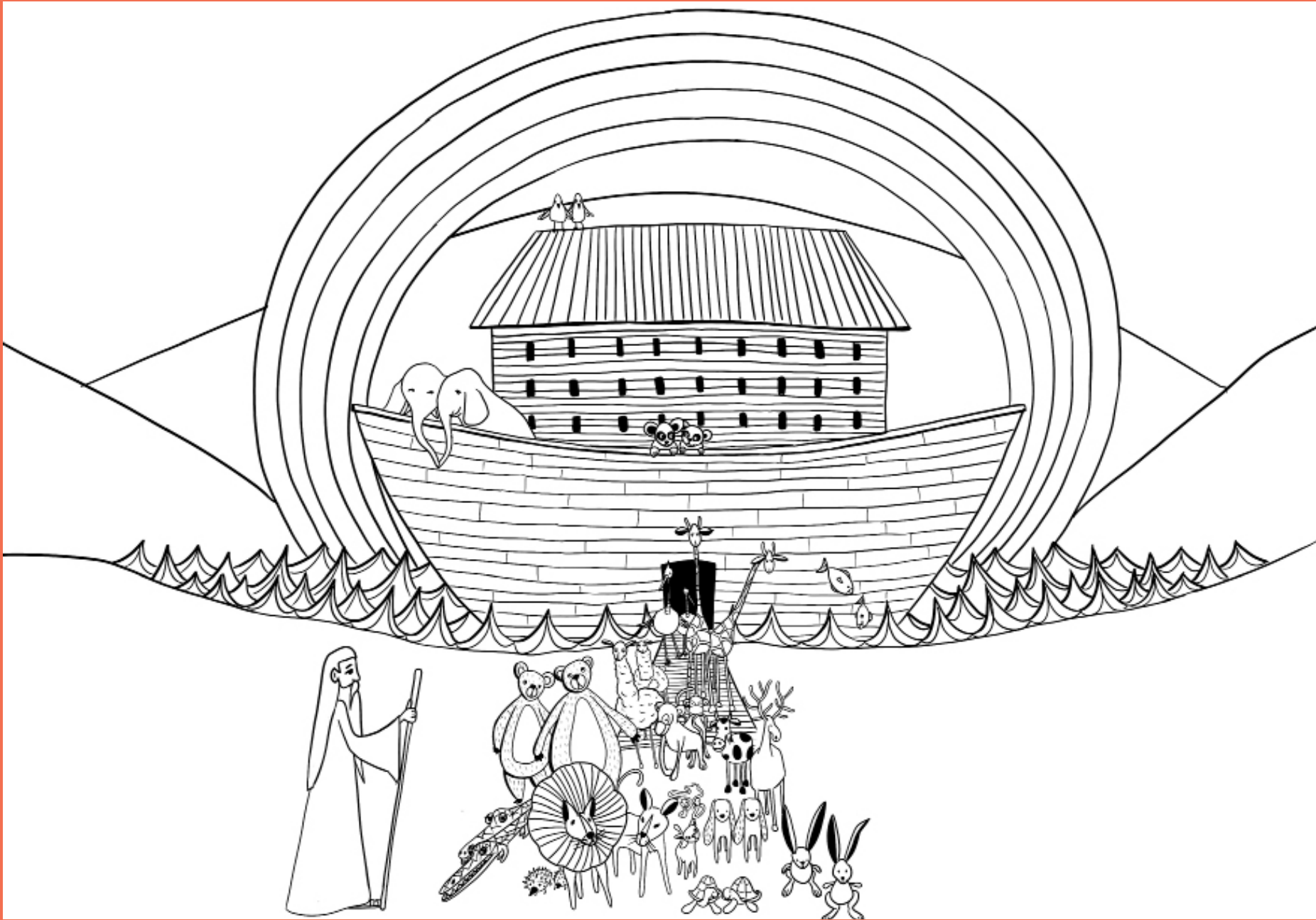
Vid Västerljungs kyrka och Vagnhärads kyrka har kyrkogårdsmurarna, grindar och grindstolpar renoverats upp. I Västerljung har det under flera år inte funnits några grindar runt om kyrkan, men nu har grindarna hittats och renoverats upp. De befintliga grindarna har också renoverats upp i Vagnhärad. Trappan till gravkapellet i Vagnhärad är renoverade. Smidesdetaljer i både Vagnhärad och Västerljung kommer att sättas upp under våren 2024.

Grindarna som har hittats som kommer att monteras på nytt vid Västerljungs kyrka.

Enkla och roliga pyssel för barn

Första söndagen efter trefaldighet- Vårt dop. Rita eller färglägg

Sommaren i Trosa församling

Gudstjänster i sommar

Varje vecka
HÖGMÄSSA
Söndagar 11.00 i Trosa stads-kyrka.

Öppettider i våra kyrkor
Trosa stadskyrka
Måndag-söndag 10.00-16.00.

Västerljungs kyrka,
Trosa landskyrka och
Vagnhärads kyrka
Måndag-söndag 10.00-15.00.

Friluftsgudstjänster i sommar

22 juni
Friluftsgudstjänst vid föreningsgården Folkvik 15.00.

21 juli
Friluftsgudstjänst
Vackebol 15.00.

4 augusti
Friluftsgudstjänst vid Föreningsgården Folkvik 15.00.

Öppet café i sommar

Måndagar, tisdagar och onsdagar under vecka 24, 25 och 26
Klockan 10.00-14.00 i Hägerflychts minne, Vagnhärad
Lättare förtäring till självkostnadspris.
Varmt välkommen!

Sommarkyrkis

Trosa församlingshem
Vecka 30 och 31
Måndag till fredag 9.00-12.30
Besök av brandbilen vecka 30

Hägerflychts minne, Vagnhärad
Vecka 32 och 33
Måndag till fredag 9.00-12.30
Besök av brandbilen vecka 32

Vi kommer att ha utomhuslek, skapande i olika material, dans och ansiktsmålning på fredagar och mycket mer.
Varmt välkommen!

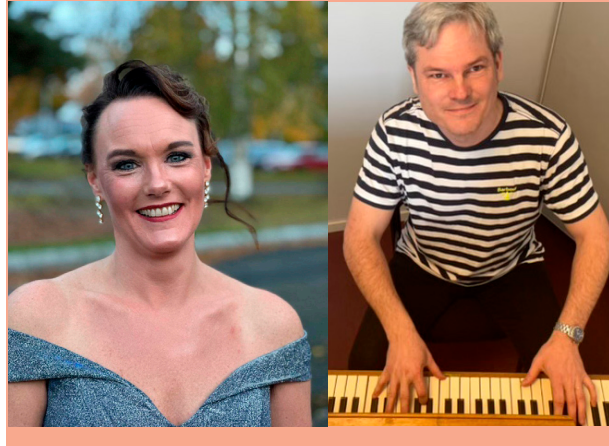
Välkommen på familjedag

Den 24 augusti, 10.00-14.00, är ni hjärtligt välkomna till Trosa församlingshem.
Ponnyridning, asiktsmålning, loppis, besök av BallongPia som gör ballonger till alla barn och mycket mer.
Varmt välkommen!

Se avvikande datum i kalendern på de digitala skärmarna.

Musik i sommarkväll

Lördag 15 juni
Trosa stadskyrka 19.00.
Halleluja-moments med Sofia Hultman och Olov Österberg. En konsert fylld med de sånger som du vill höra. Sofia sjunger och Olov spelar det som du vill höra. Kom och hjälp oss att skapa en gemensam musikalisk upplevelse i Trosa stadskyrka.

Onsdag 26 juni
Trosa stadskyrka 18.00.
Josephine Betschart med band.
En barnkonsert för alla åldrar.

Fredag 28 juni
Trosa stadskyrka 22.30.
Stadsloppskonserter är ett samarrangemang mellan Lions club Trosa och Trosa församling. Lokala sångare och musiker medverkar i en fantastisk konsert till förmån för Ukraina. Stadsloppskören medverkar i slutnumret. En entrégåva på två hundra kronor går oavkortat till Ukraina. Vi gör skillnad tillsammans.

Onsdag 3 juli
Trosa stadskyrka 19.00.
Kvinnornas klangvärld
Anna Tiainen framför musik av kvinnliga kompositörer genom 500 år. Vi får också upptäcka psalmer skrivna av kvinnor.

Onsdag 10 juli
Trosa stadskyrka 19.00.
Intåg i sommarhagen.
Per Bäckers trio.
Per Böcker saxofon/klarinet.
Hans Delander piano.
Johan Granström kontrabas.

Onsdag 17 juli
Vagnhärads kyrka 19.00.
Så länge skutan kan gå.
Evert Taube konsert med Ulf Engström och Sören Ljungberg.

Onsdag 24 juli
Vagnhärads kyrka 19.00.
Erik Söderlind och Niklas Fernqvist
Gitarristen Erik Söderlind och basisten Niklas Fernqvist slår sig åter samman för att i sommar ge ett par utvalda konserter i intimt duoformat. Upplev det täta samspelet mellan två fantastiska musiker i både vackra och svängiga musikaliska utflykter som spänner mellan allt från Gershwin och Ellington till Lennon/McCartney, samt svenska jazzklassiker från Bengt Hallberg och Jan Johanssons repertoar.

Onsdag 31 juli
Trosa landskyrka 19.00.
Dans på de saligas ängder Erika Nilsson flöjt
Clara Heinemann harpa. En konsert som inbjuder till en stund av förtröstan och reflektion.

Onsdag 7 augusti
Västerljungs kyrka 19.00.
Gott och blandat.
Thomas Ahrén du Quercy spelar ett blandat program på orgel och piano.
Onsdagsgodis utlovas.

Onsdag 14 augusti
Trosa stadskyrka 19.00
Emil Lundqvist sång.
Erik Skarby piano.
En klassisk konsert med klassisk sång och piano framförda av de klassiska musikerna Emil och Erik.

Konfirmation 2024–2025

Söndagskonfirmation
Var 5:e söndag
Plats: Hägerflychts minne (bredvid Vagnhärads kyrka)
Tid: 10:00–15:30 (inkl. lunch)
Datum: 10/11, 15/12, 9/2, 16/3, 20/4, 25/5

Tisdagskonfirmation
Varannan tisdag
Plats: Trosa Kvarn
Tid: 15:30–18:00 (inkl. mellis)
Datum: 22/10, 5/11, 19/11, 10/12, 21/1, 4/2, 25/2, 11/3, 25/3, 8/4, 22/4, 20/5

Inskrivning för båda grupper
Inskrivningsgudstjänst med info-möte sker den 6 oktober 2024

11:00– 14:00. Vi börjar med att fira mässa i Trosa stadskyrka kl. 11:00. Därefter följer fika och info om konfirmationsåret. Både vårdnadshavare och ungdomar ska vara med.

Gudstjänster: 6 gudstjänster, samt en gudstjänst under jul och påsk.
Datum: 1 december, 19 januari, 5 mars (askonsdag), 30 mars och 17 april (skärtorsdag).

Övriga datum
LÄGER på Vårdnäs stiftsgård (utanför Linköping): 3–7 januari 2025.
KONFADAGEN på Stjärnholms slott: 10 maj 2025.
LÄGER: 28 maj–1 juni 2025.
Genrep lördag: 7 juni 2025.
Konfirmationsgudstjänst: söndag 8 juni 2025
Återträff: söndag 31 augusti eller 7 september 2025.

Kan jag konfirmera mig om mina föräldrar inte är med i Svenska kyrkan? Ja, det går bra. Det enda som behövs är att du är döpt och är medlem i Svenska kyrkan (eller i en annan evangelisk-luthersk kyrka). Är du inte döpt innan du börjar kan du bli det under konfirmandtiden, många väljer att döpa sig på läger. Dina föräldrar blir i så fall tillfrågade först.

Jag är inte döpt – kan jag konfirmera mig? Ja, du kan anmäla dig till konfirmation även om du inte är döpt. Innan det är dags för konfirmationsgudstjänst behöver du döpas. De som har hand om konfirmandtiden hjälper dig ordna det.

Kan jag konfirmera mig i en annan församling? Ja, du kan välja att konfirmeras i vilken församling du vill. Välkommen att ta kontakt!

Jag går inte i åttan, men vill konfirmeras. Hur gör jag? Är du yngre så är du välkommen till kyrkans andra verksamheter tills du går i åttan. Det finns däremot ingen övre åldersgräns. Om du går i nian så är du välkommen att anmäla dig som vanligt. Är du äldre än så, kontakta vår konfapräst Natalia!

Jag är orolig för att sova borta på lägret. Vad ska jag göra? Alla ledare vill att konfirmationen ska bli bra och ge fina minnen. Berätta gärna för ledarna hur du känner, så kan de stötta och hjälpa till om det behövs. Du är inte ensam om att känna oro. Du och dina föräldrar kan också kontakta församlingen i förväg.

Jag har dyslexi och vill inte läsa högt. Vad ska jag göra? Det är viktigt att konfirmationstiden blir bra för dig och att du känner dig trygg i gruppen. Ni ska tillsammans få testa och lära er om kristen tro, genom samtal, övningar och lekar. Berätta gärna för ledarna, eller be dina föräldrar göra det, om vad som inte fungerar så bra för dig.

Verksamhet hösten 2024

Höstens verksamheter 2024 kommer finnas i nästa nummer av Ankrad som ges ut i september, i församlingens månadsblad för juli och augusti, på församlingens hemsida, annons ÖSP och på de digitala skyltarna.

Så slipper du orosmolnen i sommar

Sommar och ledighet är förknippat med härliga känslor. Eller?

Nu ska plötsligt allas humör och förväntningar synkas. Kanske en ensamhet uppenbarar sig, utan kollegor och rutiner. Kanske känner vi en press att allt ska vara så himla bra på sommaren.

Dessutom tar själen inte semester – tvärtom kan stora frågor komma upp till ytan när vi slappnar av.

På S:t Lukas mottagning i Uppsala möter Camilla von Below olika människor i sitt jobb som psykolog, och även om hon tror att många ser fram emot en skön ledighet, finns det en viss oro hos en del. – Man har kanske inte hunnit tänka på semestern, och så kommer förväntningarna, nu ska allt hända. Kommer jag hinna återhämta mig, hur ska det gå att umgås med släktingarna? Kanske också en oro när man är mitt i det, hur ska allas önskningar tillfredsställas? Eller, hur ska vi ha råd?

Det kan också vara så att man inte har barn eller av olika anledningar inte är med sina barn under sommaren. – Då kan man känna sig osäker på vad man ska göra, som att sommaren mer är för dem med barn, säger Camilla.

Ställa om och anpassa Det behövs några lugna dagar för att ställa om och lagom med krav på vad som ska hinnas med,

om Camilla får råda. – Inte minst barn behöver det, kanske tillåta några sovmorgnar. I bonusfamiljer kan det bli svårt om det är stora ålderskillnader mellan barnen. – De vill äta olika tider, vaknar olika tider. Då får man göra upp med sin idealbild. Vad är möjligt för just oss? Sedan måste man inte göra allt med familjen, tipsar Camilla.

Hon påminner om att det kan vara rätt arbet-samt att upprätthålla strukturer under sommaren. – Man kan försöka ha lägre krav på till exempel matlagningen. Och fråga sig, vad tycker jag verkligen är viktigt av allt det här? Är det att umgås, att laga jättegod mat eller hinna med så mycket som möjligt? Alla saker går kanske inte ihop.

Hur undviker vi konflikter? – Prata igenom innan vad som är viktigt för var och en. Kan det viktigaste rymmas? Tydliggör vad som är jobbigt, vilket kan vara ganska små saker, till exempel vem som förväntas göra vad om man samlas i ett hus på sommaren. Vem lagar maten? Hur ofta ska vi ståda? Hur hanterar vi alla förväntningar?

Ett konkret tips är att avstå från sociala medier – om man mår bättre av det. – Då är man inte med i tävlingen om vem som har bästa semestern. Vi är mycket för att jämföra med andra. Men vad man vill göra är kanske rätt olika. Man bör ha sin egen måttstock, fråga sig “vad tycker vi om i just vår familj?”. Vad tycker vi är semester? Gillar vi att umgås? Ja, men det måste vi ju inte göra i Grekland om vi inte har råd i sommar, det kan vi göra någon annanstans.

Vara i kontakt med sig själv Att veta vad man gillar är lättare sagt än gjort. Camilla tror att det är vanligt att inte veta. – Man är inte i kontakt med sig själv. Och då kommer den där jämförelsen. Enligt forskning

behöver vi inte ha en lång semester för att känna oss utvilade, flera korta går också bra. – Studier visar att vi återhämtar oss bäst när vi gör något annat än vi gör i vanliga fall. Så sitter du stilla i ditt jobb kan det vara semester att springa, cykla eller vandra. Forskning visar också att när vi har semester kan stora tankar, oro och sorg ta mer plats än vanligt. – Det är bra att dela sina tankar, ofta blir de mindre ledsamma eller skrämmande då. Om det är sorg, tillåt dig att tänka på och prata om dem som är borta och dela minnen med varandra. Om det är mycket oro, fundera på hur mycket plats det får ta? Försiktigt och vänligt styra sin uppmärksamhet till något annat, säger Camilla.

Medan oro kan vara bra att begränsa är det an-norlunda med existentiella frågor. – Här måste man få tillåta sig att tänka, säger Camilla och påminner om att tiden utanför vardagen också är en möjlighet att få fatt i det som känns viktigt, som vad man vill i livet.

När ska man söka hjälp? – Handlar det om en depression behöver du hjälp. Eller om du bär på en oro som aldrig går över, stor oro för ditt barn, mycket relations-problem som känns outhärdliga. Det kan vara särskilt tuftt och behövas stöd i familjer där det finns barn med svårigheter. – Att känna “hur ska jag orka det här, det blir ju ingen semester för mig!” är vanligt då, liksom att tycka det är skönt när skola och rutiner börjar, säger Camilla och menar att det sista egentligen gäller för nästan alla. – Det är okej att tycka det räcker med semester efter ett tag.

Verbum Skribent: *Sophie Ekman* Foto: *Magnus Aronsson*

Finska delen i Trosa församling Kirkko suomeksi Trosan seurakunnassa

Muttolinnut (på svenska 'Flyttfåglarna') heter kören som samlas på måndagseftermiddagarna för att sjunga ihop sig. De börjar med kaffe och något gott hembakt som husmor förberett. När fikastunden är avklarad så sker en liten förflytt-ning till pianot – och musiken kan börja. Jag har fått äran att vara körledare i några år nu till den-na trevliga grupp, och det är verkligen roligt att till varje högtid och sammankomst, med sång-arnas hjälp, få plocka fram en lämplig reportoar. För det är fina sånger det finns att välja bland. Många med ett visst vemod men också många svängiga och glada sånger.

Det vore roligt om du kommer och lyssnar nästa gång vi sjunger i någon av kyrkorna. *Text: Olof Oscarsson, musiker.*

Vad är nu detta? Stol efter stol bärs fram för att ge sittplats åt folket som har samlats i Trosa församlingshus den 6 december. Anledningen till detta är att det firas Finlands självständighets-dag bland Trosa-Vagnhärads sverigefinländare. Platserna i kyrkan där programmet genomfördes räckte nog till.

En gång i månaden samlas sverigefinnar i Tro-sa församling antingen i Vagnhärads kyrka eller i Hägerflychts minne, alltså församlingshuset i Vagnhärad, till sina sammankomster. Varannan gång firas mässa eller gudstjänst, varannan gång hålls en samtalskväll med något tema med sång och programinslag. I vanliga fall kommer 15–30 personer till dessa sammankomster. Det finns tre undantag per säsong: Körens, ”Flyttfåglarna”, sommarkonsert, Finlands självständighetsfirande och de vackraste finska julsångerna kring julen.

Nya tider, nya metoder: Digitaliseringen i Svenska kyrkan i Trosa

Det har nu gått ett helt år från att Trosa församlig tog det stora steget från analoga informationstavlor till digitala skärmar.

Bakgrund Svenska Kyrkan i Trosa, en historisk och viktig del av den lokala gemen-skapen, genomgår en spännande digital transformation. Med Rebecka vid rodret som kommunikatör och administratör, arbetar kyrkan aktivt för att förnya och förbättra sitt sätt att kommunicera med församlingen.

Utmaningen Den traditionella metoden med fysisk affischering var inte längre hållbar, eftersom den krävde mycket tid och resurser för uppdatering och underhåll.

Dessa samlar flest folk eftersom det förutom programmet blir tillfälle att lyssna och själv tala modersmålet finska. Även svenska har blivit en del av påannonseringarna eftersom tredje och fjärde generationens sverigefinländare är svaga på finskan.

I Trosa kommun, som tillhör så kallat förvalt-ningsområde med statlig bidrag till språkliga mi-noriteternas verksamhet, bor 1640 personer med finsk anknytning. Detta är 14,3 % av kommunens totala befolkning. Antalet kyrkotillhöriga är lägre. Ca 60 % av sverigefinländarna tillhör Svenska kyrkan.

I det finskspråkiga kyrkliga livet spelar kören ”Muuttolinnut – Flyttfåglarna” en viktig roll. Man kan säga att körens medlemmar bildar stommen och andra aktiva bildar grenar i Trosa församlings finska verksamhetsträd. Viktigt är att kören har en ledare som förutom att vara inspirerande och kunnig även är Trosabo. Kring Olof Oscarsson sker det musikaliska bland oss sverigefinnar. Ett extra glädjeämne är att församlingen har anställt en sverigefinska som kyrkomusiker, nämligen Anna Tiainen, som även deltar i vår finska verk-samhet.

”Jag, en pensionerad präst, ansvarar för den del som inte är rent musikaliskt, alltså planeringen av verksamheten, programmen i sammankomsterna och det prästerliga vid gudstjänsterna.”

Text: Pekka Turunen, prost

Kun viimeksi Suomen itsenäisyyspäivää vietettiin Trosan kaupunginkirkossa ja seurakuntatalossa, tapahtui se iloinen asia, että paikat loppuivat

kesken, ei toki kirkossa, mutta seurakuntasalissa. Trosa-Vagnhäradin ruotsinsuomalaisen toi-minnan huippuihin kuuluvat kolme vuosittaista tapahtumaa: Muuttolinnut-kuoron kesäkonsertti Trosan maaseutukirkossa, itsenäisyyspäivän juhla Trosan kaupunkikirkossa ja Kauneimmat joululau-lut-tilaisuus Vagnhäradin kirkossa.

Säännöllinen ruotsinsuomalainen toiminta ko-ostuu kuukausitapahtumista, joka toinen kerta kirkossa ja joka toinen kerta Vagnhäradin seura-kuntatalossa, joka kantaa nimeä Hägerflychts minne.

Varmasti tiedätte että kunnan asukkaat, joilla on kytkentä Suomeen, edustavat 14,3 % koko Tro-san kunnan väestöstä. Tämä tarkoittaa, että joka kuudennella kuntalaisella on kytkentä Suomeen. Vielä on 460 sellaista kuntalaista, jotka ovat syn-tyneet Suomessa.

Suomalaisia kielellisiä ja kulttuurisia perinteitä vaalivat sekä Trosa-Vagnhäradin suomalainen seura että Trosan seurakunnan suomenkielinen toiminta. Esimerkiksi juuri Suomen itsenäisyy-späivän vietto on järjestöjen yhteistoimintaa.

Kirkon ruotsinsuomalaisen toiminnan runkona on Muuttolinnut-kuoron toiminnta. Kuoro on aina mukana, on sitten kysymys jumalanpalveluk-sista tai muista tapahtumista. Iloitsemme siitä, että kuorolla on innostava ja taitava johtaja, Olof Oscarsson, joka sitä paitsi asuu kunnan alueella. Olof laulaa reippaasti suomeksi, ymmärtää paljon puhettamme, mutta ei kieltämme puhu. Seura-kunta sai hiljattain myös suomalaisen kirkkomuu-sikon, kun Anna Tiainen aloitti seurakunnan palveluksessa. Hän osallistuu usein myös meidän toimintaamme.

Kirjoitan ”meidän”, koska olen se pappi, joka vas-taa sekä toiminnan suunnittelusta, sen ohjelma-osuuksista ja jumalanpalveluksista.

Trosan ruotsinsuomalaiset, tervetuloa mukaan kuukaussittaisiin tapahtumiimme. Tervehtien

Pekka Turunen, rovasti

Camillas bästa tips inför sommarledigheten

Tänk på vad du tycker är viktigt med semestern och försök skapa det. Prata med varandra om förväntningar innan om ni är flera. Vårda relationer året om. Ha lagom höga förväntningar. Ge plats för att allt inte blir som du tänkt, och det är okej. Bråka inte inför barnen. Ta hjälp utifrån om det behövs.

Kort om Camilla von Below
Ålder: 47 år.
Bor: I Uppsala.
Gör: Psykolog, psykoterapeut och handledare vid S:t Lukas samt lektor i psykologi vid Stockholms Universitet.
Motto: ”Var den du vill se i världen”.

Varma hälsningar Personalen

Präster och diakon

Ulf Engström
Kyrkoherde
0156 228 01
ulf.engstrom@svenskakyrkan.se

Petra Nordkvist
Församlingspedagog
0156 228 16
petra.nordkvist@svenskakyrkan.se

Peter Sandahl
Kyrkogårdsarbetare
0156 228 20
peter.sandahl@svenskakyrkan.se

Natalia Araya
Arbetsledande präst, barn
och ungdom
0156 228 03
natalia.araya@svenskakyrkan.se

Wilma Johansson
Församlingsassistent
0156 228 14
wilma.johansson@svenskakyrkan.se

Expeditionen
Sofie Bjuråker (vikarie)
Expeditionen
0156 228 22
sofie.bjuraker@svenskakyrkan.se

Anna Engström
Arbetsledande diakon
0156 228 04
anna.engstrom2@svenskakyrkan.se

Vaktmästare
Zlatko Kunstek
Vaktmästare
0156 228 13
zlatko.kunstek@svenskakyrkan.se

Rebecka Olsson
Förvaltningsassistent
med inriktning information
0156 228 06
rebecka.olsson2@svenskakyrkan.se

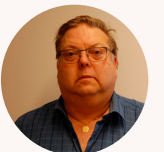
Musiker
Sofia Hultman
Kantor
0156 228 10
sofia.hultman@svenskakyrkan.se

Sirpa Faregård
Innevaktmästare
0156 228 12
sirpa.faregard@svenskakyrkan.se

Mats Ytterborg
Administrativ chef
0156 228 05
mats.ytterborg@svenskakyrkan.se

Anna Tiainen
Musiker
0156 228 11
anna.tiainen@svenskakyrkan.se

Kyrkogården
Gunilla Karlsson
Kyrkogårdschef
0156 228 18
gunilla.karlsson2@svenskakyrkan.se

Anders Hellqvist
Fastighetsskötare
0156 228 08
anders.hellqvist@svenskakyrkan.se

Barn och ungdom
Maria Hellqvist
Pedagog, barn och familj
0156 228 17
maria.hellqvist@svenskakyrkan.se

Ida Rosenberg
Förman
0156 228 19
ida.rosenberg@svenskakyrkan.se

Helena Adebrink
Husmor
0156 228 09
helena.adebrink@svenskakyrkan.se

Eva Lindberg
Församlingsassistent
0156 228 15
eva.lindberg3@svenskakyrkan.se

Thomas Florin
Kyrkogårdsarbetare
0156 228 21
thomas.florin@svenskakyrkan.se

Vi tackar Stefan Borgius för hans
tid i församlingen sedan 2016 och
önskar honom all lycka på sin nya
arbetsplats, i en annan församling.

Öppettider i våra kyrkor 1 juni–31 aug

Trosa stadskyrka
Måndag–söndag 10.00–16.00

Trosa landskyrka, Vagnhärads kyrka och
Västerljungs kyrka
Måndag–söndag 10.00–15.00

Kyrktaxi

Vill du boka kyrktaxi?
Kontakta expeditionen via mejl
eller på telefon,
se telefontiderna här nedan.
(Gäller högmässa söndagar 11.00
och veckomässa tisdagar 18.00).

KONTAKTA EXPEDITIONEN

Expeditionen hjälper till att svara på frågor, boka
dop, vigslar och begravningar
samt lokaler.

Telefontider församlingsexpeditionen och
kyrkogårdsexpeditionen
Måndagar: 10–12, 13–15.
Tisdagar, torsdagar: 10–12.

Besök på församlingsexpeditionen:
Boka i förväg.
Östra långgatan 87, 619 30 Trosa.

Telefon
0156–228 00
E-post
trosa.forsamling@svenskakyrkan.se

Hemsida
www.svenskakyrkan.se/trosa
Facebook
facebook.com/trosaforsamling
Instagram
instagram.com/trosakyrkogardar
instagram.com/trosaforsamlingsunga
instagram.com/trosaforsamling

ANKRAD

Ges ut av Trosa församling och innehåller information från kyrkogårdsförvaltningen, vilket räknas som
samhällsinformation, och distribueras därför till samtliga hushåll och företag i Trosa församling.

Ansvarig utgivare: Ulf Engström, Redaktör: Rebecka Olsson
Upplaga: 9 411 ex, Tryck: Pressgrannar, Svanenmärkt tryckeri